

A műanyag (bevásárló-reklám) táska: I. rész 2009.06.01-től

(a 2009.06.01-től módosult részek kék színnel jelölve)

I. rész: Terméklehatárolás és fizetési kötelezettség

1. A műanyag (bevásárló-reklám) táska, mint termékdíjköteles kereskedelmi csomagolás meghatározása – a definíció változásának történeti áttekintése

A *termékdíj törvény*¹ 2005. január 1-jétől életbe lépő módosításával egy új termékdíjköteles termékcsoporthoz jött létre a csomagolás termék körén belül: ez az ún. „*kereskedelmi csomagolás*”, amelyre a klasszikus, tömeg-alapú csomagolástól eltérő, speciális szabályok vonatkoznak. Ilyen speciális szabály például a darab alapon történő termékdíj fizetés, vagy az új kötelezett kör megjelenése: a kereskedelmi csomagolás esetében az első belföldi forgalomba hozó (tehát aki csomagol, illetve aki a csomagolt terméket behozza és belföldön elsőként értékesíti) személyén túl annak első továbbforgalmazó vevője (legtöbbször kereskedő) is kötelezetté válik. Cikkünk a kereskedelmi csomagoláson belül elkülönülő **műanyag (bevásárló-reklám) táskák** termékcsoportjával foglalkozik, amelyre a kereskedelmi csomagoláson belül is sajátos szabályok vonatkoznak.

A 2008. december 31-ig hatályos termékdíj törvény 20. § zs) pontja szerint a kereskedelmi csomagolás definíciója így szólt:

„alkoholtermék, sör, bor, köztes alkoholtermék, üdítőital, szörp, ásványvíz, kristályvíz, szikvíz, valamint az ivóvíz - a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti - csomagolása, továbbá a műanyag (bevásárló-reklám) táskák.”

A 2009. január 1-jétől 2009. május 31-éig hatályos termékdíj törvény 20. § zs) pontjában a kereskedelmi csomagolás – a 2008. december 31-éig érvényben lévő meghatározáshoz képest – új definíciót kapott, amelynek részeként az egyes italtermékek lehatárolása a hatályos Kombinált Nomenklatúra segítségével történik meg, ezen túlmenően a korábbi műanyag (bevásárló-reklám) táskákra vonatkozó meghatározás is **pontosításra került**. **Eszerint** a kereskedelmi csomagolások közé tartozik

„... a forgalmazás helyén, a forgalmazott termékhez adott 3923 21 és 3923 29 vámtarifaszámú, a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló külön jogszabály² szerinti műanyag zsák és zacskó (ideértve a kúp alakút is) csomagolás.”

Amellett tehát, hogy a korábbi elnevezés szerinti műanyag (bevásárló-reklám) táskák csoportjának meghatározása a termékdíj törvény szintjén vámtarifaszámok és definíció megadásával **történt** meg, a termék-kategória neve is **megváltozott**; az új megnevezés a törvényi definícióban – **ebben az időszakban** – a „**műanyag zsák és zacskó**” lett.

Figyelem! A termékdíj törvény 2009. június 1-jétől hatályos módosításaival **ismét megváltozott a műanyag (bevásárló-reklám) táskák meghatározása**, amelynek következtében a termék kör szűkülése figyelhető meg. A termékdíj törvény jelenleg hatályos 20. § zsg) pontja szerint ugyanis a kereskedelmi csomagolások közé „*a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló külön jogszabály³ szerinti fogyasztói- vagy gyűjtőcsomagolt, illetve csomagolatlanul forgalmazott kiskereskedelmi termékek, áruk, reklámanyagok szállítására szolgáló hajlékonyfalú műanyag hordtasak vagy hordtáska csomagolás [a továbbiakban: műanyag (bevásárló-reklám) táskaj]*” tartozik.

¹ a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi **LVI. törvény**

² a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 94/2002. (V. 5.) **Korm. rendelet**

³ a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 94/2002.(V.5.) **Korm. rendelet**

A változások lényege tehát, hogy 2009. június 1-jétől már csak a szállítási célt szolgáló, hajlékonyfalú műanyag hordtasak vagy hordtáska csomagolás maradt a darab alapú kereskedelmi csomagolások körében! A vásárlás helyén a csomagolatlan, legtöbbször ömlesztett áruk védelmét, összefogását szolgáló műanyag zsákok és zacskók – például a hentesárúk, zöldségek, gyümölcsök, pékáruk csomagolásához – 2009. június 1-jétől kikerültek a darab alapú kereskedelmi csomagolások köréből és a tömeg alapú termékdíjköteles csomagolások közé tartoznak. *(Ezzel szemben 2009. január 1. és 2009. május 31. között minden műanyag zsák és zacskó, amelyet a kötelezett a forgalmazás helyén a forgalmazott termékhez adott – pl. műanyag zacskók a hentes- és pékáruhoz, zöldségekhez, gyümölcsökhöz, műanyag bevásárló-reklám táskák a pénztárnál a megvásárolt termékekhez stb. – a kereskedelmi csomagolások közé tartozott és utánuk darab alapon kellett a három díjtételből (H+E1+E2) álló termékdíjat megfizetni.)*

Újabb fontos változás, hogy a fenti definíció-változással egyidejűleg a termékdíj törvény végrehajtásáról szóló **KTM rendelet**⁴ termékdíjköteles termékek és anyagok körét tartalmazó 4. sz. mellékletéből törlésre került a műanyag (bevásárló-reklám) táskák fogalmát tovább pontosító alábbi meghatározás:

A műanyag (bevásárló-reklám) táska meghatározása és lehatárolása

Megnevezés	Vámtarifaszám és HR alszám	KN alszám
<i>II. Műanyag (bevásárló-reklám) táska</i>		
<i>-Műanyag zsák és zacskó (beleértve a kúp alakút is) (az eladási helyen történő megtöltésre tervezett és szánt zsák és zacskó, valamint az eladás helyén eladott, megtöltött vagy ott történő megtöltésre tervezett és szánt eldobható zsák és zacskó, amennyiben csomagolási funkciót lát el) etilénpolimerekből</i>	ex 3923 21	00
<i>-Műanyag zsák és zacskó (beleértve a kúp alakút is) (az eladási helyen történő megtöltésre tervezett és szánt zsák és zacskó, valamint az eladás helyén eladott, megtöltött vagy ott történő megtöltésre tervezett és szánt eldobható zsák és zacskó, amennyiben csomagolási funkciót lát el) más műanyagból</i>	ex 3923 29	

Figyelem! A műanyag (bevásárló-reklám) táskák fenti, törlésre került KTM rendelet szerinti meghatározása 2008. január 1-jétől 2009. május 31-éig volt hatályban.

Az eddigieket összefoglalva és a definíciók változásának időbeli szakaszait áttekintve:

1. szakasz (2005.01.01. – 2007.12.31.): A 2008. január 1. előtt alkalmazott megnevezéssel azok a műanyag táskák tartoztak a termékdíj törvény hatálya alá, melyek megfeleltek a korábbi leírás kritériumának, azaz **egyúttal voltak bevásárló és reklám táskák** is, illetve az eladási helyen történő megtöltésre tervezett és szánt táskák, valamint az eladás helyén eladott, megtöltött vagy ott történő megtöltésre tervezett és szánt eldobható táskák, amennyiben csomagolási funkciót láttak el.

2. szakasz (2008.01.01. – 2009.05.31.): A 2008. január 1-jétől 2009. május 31-éig érvényben lévő szabályozás szerinti definíció alapján **a termékkör már kiterjedt valamennyi műanyag zsákra és zacskóra**, amely az eladási helyen történő megtöltésre tervezett és szánt műanyagból készült zsák és zacskó, valamint az eladás helyén eladott, megtöltött vagy ott történő megtöltésre tervezett és szánt eldobható zsák és zacskó, amennyiben csomagolási funkciót lát el. Mindebből látható, hogy **ebben az időszakban** valamennyi értékesítési helyen megtöltött műanyag zacskót (ideértve a kenyeres, a gyümölcsös pulnálnál kihelyezett és a vásárló által megtöltött műanyag zacskót, vagy éppen a ruházati cikket védő zacskót is) **darab alapú** termékdíj-fizetési kötelezettség **terhelt**, nem csak a bevásárló és reklám táskának nevezett zacskókat.

⁴ a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény végrehajtásáról szóló **10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet**

3. szakasz (2009.06.01-től): A jelenleg is érvényben lévő, 2009. június 1-jétől hatályos szabályozás szerint pedig már csak a szállítási célú, hajlékonyfalú műanyag hordtasakok és hordtáskák minősülnek darab alapú kereskedelmi csomagolásnak és az ebbe a körbe nem sorolható egyéb műanyag zsákok és zacskók a tömeg alapú termékdíjköteles csomagolások közé kerültek át.

(Érdekesség, hogy a fentiekkel ellentétben viszont nem minősül – sem darab, sem tömeg alapú – csomagolásnak és nem termékdíjköteles a műanyag szemetes zsák vagy zacskó, mivel ez nem sorolható a csomagolás definíciója alá, amennyiben nem áru, hanem rendeltetésének megfelelően hulladék „becsomagolására” alkalmazzák.)

A termékdíjas szabályozás 2009. január 1-jén életbe lépő változásai a műanyag (bevásárló-reklám) táskák után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség kiszámítását, valamint a termékdíj alóli mentesség meghatározását is érintették. A 2009. június 1-jétől életbe lépő módosítások ezzel szemben új levonási szabályokat vezettek be (ez utóbbi szabályokról külön cikkben számolunk be.)

2. A műanyag (bevásárló-reklám) táskák után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség kiszámítása

A műanyag (bevásárló-reklám) táskák után a termékdíj törvény 2. § (1) bekezdésének a)-c) pontja szerinti kötelezett⁵ által fizetendő termékdíj megállapítása a törvény 2. sz. *mellékletének* 2.1. pontja szerint az alábbi képlettel történik:

$$T=A * (H+E_1)$$

Ahol

T = a fizetendő termékdíj összege (Ft)

A = a forgalmazott termékhez adott műanyag (bevásárló-reklám) táskák mennyisége (db)

H = hasznosításra vonatkozó termékdíjtétel (Ft/db)

E₁ = egységes termékdíjtétel (Ft/db)

A „H” (hasznosításra vonatkozó) termékdíjtételek mértéke a műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében a termékdíj törvény 2. sz. *mellékletének* 2.4. a) pontja szerint:

Termékdíjköteles csomagolás	H termékdíjtétel (Ft/db)
Műanyag (bevásárló-reklám) táskák 3 literig	3
Műanyag (bevásárló-reklám) táskák 3,001-20 liter között	10
Műanyag (bevásárló-reklám) táskák 20 liter felett	25

Az „E₁” és „E₂” (egységes) termékdíjtételek mértéke a termékdíj törvény 2. sz. *mellékletének* 2.4. b) pontja szerint:

Termékdíjköteles csomagolás	Termékdíjtétel (Ft/db)	
	2009-ben	2010-ben
„E ₁ ”	1,80	2,00
„E ₂ ”	3,50	4,00

~~A három különböző űrtartalmú műanyag (bevásárló-reklám) táskák után tehát, teljes termékdíj-fizetés esetén, a törvény 2. sz. *mellékletének* 2.1. pontja szerint az alábbi összegek fizetendők darabonként:~~

Termékdíjköteles csomagolás	H+E ₁ termékdíjtételek (Ft/db)
-----------------------------	--

⁵ A műanyag zsák és zacskó csomagolások esetében a kötelezett szinte minden esetben a termékdíjköteles termék első belföldi forgalomba hozója vagy saját célú felhasználója, azaz **aki a műanyag zsákokat és/vagy zacskókat a forgalmazás helyén, a forgalmazott termékhez adja az értékesítéskor**

Műanyag (bevásárló-reklám) táska 3 literig	$3 + 1,80 = 4,80$
Műanyag (bevásárló-reklám) táska 3,001-20 liter között	$10 + 1,80 = 11,80$
Műanyag (bevásárló-reklám) táska 20 liter felett	$25 + 1,80 = 26,80$

FIGYELEM! Az első belföldi forgalomba hozó, ha a kereskedelmi csomagolást kiskereskedelmi értékesítés keretében közvetlenül a fogyasztónak értékesíti, - a törvény 2. számú mellékletének 2.1. pontja szerint számított termékdíjon ($H+E_1$) túlmenően - a 2. számú melléklet 2.2. pontja szerinti számított termékdíjat (E_2) is fizet!

Mivel a műanyag (bevásárló-reklám) táskát a kötelezett (pl. egy kis élelmiszerbolt, egy szupermarket, vagy akár egy hipermarket) a forgalmazás helyén, a forgalmazott termékhez legtöbbször a fogyasztónak adja az értékesítéskor, ezért neki E_2 díjfizetési kötelezettsége is keletkezik.

A három különböző úrtartalmú műanyag (bevásárló-reklám) táska után, teljes termékdíj-fizetés esetén, minden jelenlegi szabályt figyelembe véve az alábbi összegek fizetendők darabonként:

Termékdíjköteles csomagolás	$H+E_1+E_2$ termékdíjtételek (Ft/db)
Műanyag (bevásárló-reklám) táska 3 literig	$3 + 1,80 + 3,50 = 8,30$
Műanyag (bevásárló-reklám) táska 3,001-20 liter között	$10 + 1,80 + 3,50 = 15,30$
Műanyag (bevásárló-reklám) táska 20 liter felett	$25 + 1,80 + 3,50 = 30,30$

A CIKK FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK.

A MÁSODIK RÉSZ A MŰANYAG (BEVÁSÁRLÓ-REKLÁM) TÁSKÁKKAL KAPCSOLATOS MENTESSÉGI ÉS A LEVONÁSI SZABÁLYOKKAL FOGLALKOZIK. (FIGYELEM! A LEVONÁSI SZABÁLYOK 2009. JÚNIUS 1-JÉVEL MÓDOSULTAK!)

Budapest, 2009. június

Fekete Balázs
vezető szakértő